

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Vår ref.	Deres ref.	Dato
14/03543-4	14/3274 1	03.10.2014

Høring av NOU 2014:5 MOOC til Norge - Nye digitale læringsformer i høyere utdanning

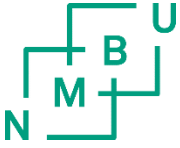
Vi viser til brev av 24.06.2014 hvor Kunnskapsdepartementet (KD) inviterer til en bred høring om ovennevnte. NMBU har gjennomgått utredningen, og vil med dette komme med sine tilbakemeldinger på de anbefalinger som foreligger. NMBU vil nedenfor kommentere aktuelle punkter i utvalgets nasjonale anbefalinger til myndighetene og til utdanningsinstitusjonene.

3.1 Anbefaling til myndighetene

3.1.1. Nasjonal satsing med budsjettkonsekvenser

NMBU slutter seg til utvalgets synspunkt om at det må være myndighetenes ansvar å legge til rette for økt digitalisering av høyere utdanning gjennom nasjonale tiltak som kan støtte opp om institusjonenes arbeid med utvikling av MOOC.

- NMBU støtter forslaget om at det legges til rette for at norske institusjoner får tilgang til en eller flere MOOC-plattformer.
- NMBU er enig i at det opprettes en nasjonal støttefunksjon for utviklingen av MOOC som har som oppgave å bistå utdanningsinstitusjonene i oppbyggingen av relevant pedagogisk og teknologisk kompetanse. Når man oppretter en slik nasjonal støttefunksjon, vil det være viktig å støtte seg på de miljøene som allerede har erfaring og ikke bygge opp noe nytt helt fra grunnen av.
- En systematisk satsing på forskningsbasert kunnskapsutvikling om bruk av teknologi i høyere utdanning støttes fullt ut.
- En større offensiv satsing på kompetanseutvikling med bruk av MOOC må forutsette samarbeid mellom det offentlige og partene i arbeidslivet. NMBU vil bemerke at kompetanseutviklingen må være tilpasset og spisset inn mot behov i aktuelle næringer. Videre må det være midler til fordeling til utdanningsinstitusjonene med tanke på samarbeid og arbeidsdeling institusjonene i mellom innenfor grunnutdanningene hvor MOOC kan være et godt alternativ.

3.1.2 Anbefalinger til myndighetene innenfor gjeldende budsjетtrammer

Profilering

- NMBU støtter utvalgets forslag om at norske MOOC-tilbud samles og profileres gjennom en egen nasjonal portal.

Åpne digitale læringsressurser

- NMBU gir sin tilslutning til anbefalingen om at det opprettes en oversikt over tilgjengelige åpne digitale læringsressurser for høyere utdanning. Likeledes at norske myndigheter bør arbeide aktivt med dette i et mer internasjonalt perspektiv.

Opptak

- Utvalget mener at norske MOOC-tilbud i utgangspunktet skal være gratis. NMBU er enig i en slik anbefaling, men det er viktig å avklare hvordan de faktiske kostnadene skal dekkes og av hvem.
- Utvalget anbefaler forsøk med opptak til MOOC-tilbud med studiepoeng for søkere som ikke oppfyller gjeldende krav for opptak til høyere utdanning. Til tross for at NMBU er skeptisk til en slik ordning, vil en pilot kunne avdekke både styrker og svakheter. NMBU tror i utgangspunktet dette er godt nok dekket i gjeldende kriterier for realkompetanse som anvendes ved ordinære opptak til høyere utdanning.

Godskriving

- NMBU er enig i at MOOC med eksamen og studiepoeng, både fra norske og utenlandske institusjoner, kan inngå i dagens gradssystem. Det synes ikke å være behov for endringer av det norske regelverket for akkreditering og godskriving av emner.

3.1.3 Anbefalinger til myndighetene om utredninger

Kvalitet

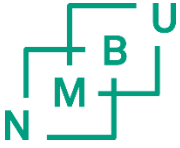
- NMBU støtter utvalgets forslag om insentiver for økt kvalitet i undervisningen og for mer innovative læringsformer. Samtidig ønsker NMBU å peke på at virkemiddelapparatet og insentivordninger for undervisning og forskning må ses i sammenheng og likestilles.
- NMBU støtter anbefalingen om å styrke den digitale kompetansen hos tilsatte i universitets- og høyskolesektoren.

Infrastruktur og rettigheter

- Utvalget anbefaler at en i utredningsarbeidet om digital vurdering og eksamen også inkluderer spørsmålet om identitetshåndtering i MOOC. På dette området vil universiteter og høyskoler med MOOC-emner ha en felles utfordring, og NMBU støtter anbefalingen om en nærmere utredning. NMBU vil presisere at der er svært viktig med avklaringer når det gjelder spørsmål rundt opphavsrett og lisensiering. Her er det viktig at vi får en felles praksis i sektoren.

Godskriving

- NMBU ser ikke helt behovet for en nærmere utredning om institusjonenes praksis for godskriving av studiepoenggivende emner. Utdanningsinstitusjonene skal ha gode rutiner og regler for hvordan dette håndteres.
- Når det gjelder å vurdere kompetanse utenfor det formelle utdanningssystemet, også kompetanse opparbeidet gjennom MOOC uten

eksamen og studiepoeng, så er dette et stort og noe problematisk område. NMBU er skeptisk til tanken om å vurdere slike tilbud inn i det formelle utdanningssystemet. Gjennom realkompetansevurdering kan kandidater i dag få anledning til å ta formell eksamen. Da gis det først studiepoeng når kandidaten gjennom eksamen har vist at de oppfyller kravene. Å godkjenne MOOC og andre kurs uten slike formelle vurderinger, virker lite hensiktsmessig og svært vanskelig å administrere.

Finansiering

- NMBU ser positivt på at departementet vil vurdere regelverket for egenbetaling for å klargjøre institusjonenes handlingsrom når det gjelder betaling for MOOC-tilbud. Skal MOOC-emner være en integrert del av institusjonenes studietilbud, vil dette få innvirkning på utdanningsinstitusjonens budsjetter.
- Utredninger som går på om det skal gis utdanningsstøtte til deltakere i MOOC og andre nettbaserte utdanninger med fleksibel studiebelastning og varighet, både i og utenfor EU/EØS-området, støttes.

3.1.4 Anbefalinger til finansieringsutvalget

NMBU ser behovet og er positive til utvalgets anbefalinger:

- Incentiver og virkemidler som støtter opp om samarbeid, arbeidsdeling og spesialisering mellom institusjonene skal vurderes av utvalget som skal gjennomgå og vurdere finansieringssystemet i universitets- og høgskolesektoren.
- Samarbeid mellom universitetene og høgskolene og arbeidslivet blir brukt som et insentiv i finansieringssystemet for høyere utdanning.

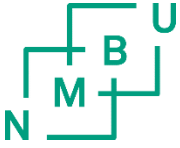
NMBU vil presisere at det er viktig at dette utredningsarbeidet også inkluderer de langsiktige konsekvensene av en eventuell omlegging.

3.2 Anbefalinger til universiteter og høgskoler

I dag er MOOC i beskjeden grad en del av universiteter og høgskolers samlede strategier. Etter utvalgets vurdering må MOOC ses på som et virkemiddel for pedagogisk utvikling.

Kvalitet

- NMBU er enig i utvalgets anbefaling om at erfaringer og kunnskap fra arbeidet med kvalitet i fleksibel og nettbasert utdanning anvendes ved utviklingen av MOOC.
- NMBU ser helt klart behovet for at institusjonene videreutvikler de ansattes kompetanse i bruk av teknologi i undervisningen og at studentenes digitale kompetanse gis utviklingsmuligheter. NMBU ser her behovet for at en nasjonal støttefunksjon kommer på plass, en støttefunksjon som vil kunne bistå utdanningsinstitusjonene i oppbyggingen av relevant pedagogisk og teknologisk kompetanse.
- Utvalgets forutsetning om at institusjonene legger prinsipper om universell utforming til grunn ved utviklingen av MOOC, er noe NMBU er enig i at må etterstrebes. Dersom det skal tas på alvor, er det svært kostnadskrevenende fordi det kreves ny kompetanse, ny teknologi etc. NMBU mener det vil være hensiktsmessig dersom man kom frem til noen nasjonale løsninger for UH-sektoren.

- Når det gjelder utvalgets anbefaling om at institusjonen prøver ut nye pedagogiske vurderings- og eksamensformer i MOOC, ser NMBU også her behov for at en nasjonal støttefunksjon bidrar inn i dette arbeidet.

Infrastruktur og rettigheter

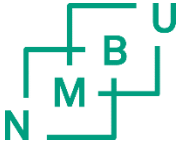
- Anbefalingen om at lærestedene ved utvikling av MOOC avklarer hensiktsmessige avtaler for studentenes og ansattes rettigheter til eget materiale krever juridisk ekspertise. Her vil NMBU tilrå at det utvikles en hensiktsmessig avtalestruktur på nasjonalt nivå, gjerne via den nasjonale støttefunksjonen.
- NMBU støtter utvalgets anbefaling om at institusjonene stimulerer til produksjon av åpne digitale læringsressurser, og at alle læringsressurser merkes med bruksvilkår.
- Anbefalingen om at hensynet til universell utforming blir ivaretatt ved valg av plattform er viktig og nødvendig.

Godskriving

- Utvalget mener at institusjonene må legge til rette for en smidigere praksis for godskriving av emner på tvers av norske institusjoner. Som nevnt tidligere i høringsuttalelsen er NMBUs erfaringer med rutinene for godskriving av studiepoenggivende emner godt utviklet i institusjonene i mellom.
- Utvalget peker på at institusjonene må utvikle gode ordninger for realkompetansevurdering av personer som har gjennomført MOOC. NMBU stiller seg noe tvilende til om det er hensiktsmessig og ønskelig å vurdere MOOC-er uten studiepoeng inn i et utdanningsløp innenfor høyere utdanning.

Samarbeid

- Det oppfordres til at norske institusjoner benytter de muligheter som MOOC gir for faglig samarbeid, arbeidsdeling, spesialisering og effektiv ressursutnyttelse. NMBU ser både gevinster i et slikt samarbeid, men også utfordringer. Det kan gi bedre ressursutnyttelse nasjonalt sett innenfor aktuelle fagfelt, alle sammenlignbare emner trenger ikke undervises «over alt». Utfordringene er å komme fram til og enes om en felles nasjonale forståelse av MOOC og hva som utgjør god pedagogisk kvalitet samt å få på plass gode overordnede regler og rutiner for gjennomføring av MOOC-emner.
- Utvalget anbefaler norske institusjoner som ønsker internasjonalt samarbeid om MOOC å benytte seg av mulighetene for europeisk samarbeid som ligger i EUs utdanningsprogram Erasmus+. NMBU mener at et slikt samarbeid for enkelte miljøer vil kunne være naturlig på fagfelt der Norge har unik kompetanse, men tror at hovedfokus på det nåværende tidspunkt bør rette seg inn mot norske forhold og utvikle de muligheter som avdekkes nasjonalt.
- Det anbefales at utdanningsinstitusjonene og arbeidslivet styrker sitt samarbeid om etter- og videreutdanning, og at MOOC benyttes som virkemiddel i dette arbeidet. NMBU tror nettbasert læring, inkludert MOOC, kan bli viktige undervisningsformer innenfor etter- og videreutdanning. NMBU har allerede noe erfaring med bruk av nettkurs for å nå næringsliv over hele landet på en kostnadseffektiv måte og ser at

dette har et stort potensiale i skjæringsflaten mellom UH-sektoren og arbeidslivet.

Vennlig hilsen

Mari Sundli Tveit
Rektor

Hans Gran
Seniorrådgiver

Saksbehandler: Seniorrådgiver Bjørg Ekerholt Dysvik